

УДК 346.1; 346.5

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2019-38-2-47-53>

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВПОРЯДКУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПУБЛІЧНИХ РЕЄСТРІВ В УКРАЇНІ

Шаповалова О.В.

LEGAL PRINCIPLES OF ORGANIZATION OF ELECTRONIC PUBLIC REGISTERS IN UKRAINE

Shapovalova O.V.

Стаття присвячена аналізу правових проблем при формуванні такого напрямку зміни економічної політики як формування системи електронних публічних реєстрів. Цей напрям визнається стратегічним, що передбачає врахування публічних та приватних інтересів при забезпеченні інформаційно-комунікативної безпеки учасників відносин у сфері оцифрованої економіки. Проявом правової гарантії її забезпечення вважають узгодження національного і міжнародного законодавства в частині втілення застережень від загроз публічним та приватним інтересам в системі публічних реєстрів. Аналіз чинних нормативно-правових актів, присвячених регулюванню відносин у сфері створення, адміністрування та користування окремими електронними реєстрами в Україні, свідчить про брак їх ефективності як для представників бізнесу так і – суспільства. Обґрунтовано сутність правових засад реформування системи електронних публічних реєстрів. У створенні правової основи для реалізації функцій створення, ведення, адміністрування, реєстрації та взаємодії реєстрів у сучасній Україні запропоновано виокремлювати два етапи. Перший етап – з 2004 року до 2019 року, другий – з 2020 року. Надано науково-практичний коментар законопроекту про публічні електронні реєстри. Розкрито характер відносин, які виникають у зазначеній сфері при їх створенні, веденні, взаємодії, адмініструванні, модернізації, реорганізації та ліквідації. Викрито правові проблеми використання реєстрової інформації, в тому числі при залученні її в обіг у інших інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах.

Ключові слова: спрямування економічної політики, правова основа цифровізації економіки, публічні реєстри, введення уніфікованої термінології.

Впорядкування електронних публічних реєстрів в Україні стало пріоритетом для країни внаслідок того, що значну шкоду економіці спричиняє використання анонімних компаній в злочинній діяльності, виведення капіталу за кордон в низькоподатковій та офшорній юрисдикції, ухилення від сплати податків, рейдерство.

Важливою стратегією економічного розвитку України оголошено реформування системи електронних публічних реєстрів. Актуальність її обрання обумовлена активізацією

процесів цифровізації економіки та економічні відносин практично в усіх державах Західної Європи, Сходу, США. Під впливом інформаційно-комунікаційних технологій відбувається зміна напрямів економічної політики і нашої держави. Внаслідок змін стає доцільною детальна систематизація етапів створення та вимір ефективності правових засад впорядкування електронних публічних реєстрів в Україні за критерієм запобігання криміналізації економіки, превенції зловживанням та корупції у сфері господарювання

Однією з основних умов утворення єдиного інформаційного простору, де діють загальні для всієї Європи правові норми, є гарантування кожною державою якості інформації, об'єднаної у публічних реєстрах. Гарантії держав щодо якості інформації публічних реєстрів є ознакою визнання і забезпечення економічних прав юридичних та фізичних осіб, які знаходяться у межах юрисдикції кожної з держав.

Вдалою світовою практикою визнають накопичення відомостей про суб'єктів економічної діяльності у загальному реєстрі організацій, суб'єктів господарювання, в т.ч. компаній і фізичних осіб-підприємців.

Ціль статті – аналіз стану законодавства України про створення, ведення, взаємодію, адміністрування, модернізацію, реорганізацію та ліквідацію публічних реєстрів, перспектив його розвитку та виявлення економіко-правових проблем, що потребують законодавчого врегулювання.

Для її досягнення потребують аналізу чинні нормативно-правові акти, присвячені регулюванню відносин у сфері створення, адміністрування та користування окремими електронними реєстрами в Україні.

Для функціонування публічних реєстрів створено низку законоположень, які закріплено у Господарському кодексі України [1], Податковому кодексі України [2], Законах України: «Про інформацію» [3], «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» [4], «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [5], «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» [6] та інших. Вимоги, які на їх підставі конкретизовано та деталізовано у підзаконних актах, знайшли втілення у спе-

ціальних Порядках, які визначають особливості правового режиму ведення реєстрів. Наприклад, Постанова Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 545 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру суб'єктів господарювання, які отримали ліцензії на право виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом, та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» [7].

Для формування чіткого розуміння того, який вплив чинять правові засади впорядкування електронних публічних реєстрів в Україні на ефективність запобігання криміналізації економіки, превенції зловживанням та корупції у сфері господарювання необхідно визначити два етапи інституціоналізації режиму формування та обігу реєстрової інформації.

Доцільно виділяти початковий та перспективний етапи інституціоналізації. Хронологічні межі початкового етапу з 2004 року до 2019 року.

Початковий етап було розпочато в Україні створенням Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Його було запроваджено у 2004 році. У Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» виокремлено самостійний розділ, норми якого призначені для створення умов щодо інформаційної взаємодії державних, комунальних та інших реєстрів. Це третій розділ із назвою «Єдиний державний реєстр та портал електронних сервісів». Він закріплює інструменти системного забезпечення державних органів, органів місцевого самоврядування, учасників господарського обороту достовірною інформацією про юридичних осіб, громадські формування, фізичних осіб – підприємців. А також – формує принципів під-

ходи до діянь суб'єктів відносин у сфері електронних реєстрів До суб'єктів відносин у сфері електронних публічних електронних реєстрів віднесено: Кабінет Міністрів України; Центральні органи державної влади, що здійснюють повноваження в інформаційній сфері та сфері захисту інформації; Утримувачі реєстру та суб'єкти ведення реєстру (підрозділи державних органів; органи місцевого самоврядування; акредитовані суб'єкти) та інші.

У Господарському кодексі України закріплено низку змістовних та процедурних вимог до суб'єктів господарювання, утримувачів Реєстрів та надавачів реєстрової інформації (фізичних або юридичних осіб, які надають інформацію про об'єкт реєстру) [1, ст.ст.58, 64 -1, 83, 84, 91, 128, 159, 248].

Склад Єдиного державного реєстру містить такі частини як Реєстр документів дозвільного характеру, Єдиний реєстр громадських формувань, Реєстр громадських об'єднань, Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство [4, ст.7]. У Законі встановлено статус документів та відомостей, внесених до Єдиного державного реєстру. Вони використовуються для ідентифікації юридичної особи або її відокремленого підрозділу, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, фізичної особи - підприємця, у тому числі під час провадження ними господарської діяльності та відкриття рахунків у банках та інших фінансових установах. [4, ст.10].

Практика реєстрації в Єдиному державному реєстрі податкових накладних тих відомостей, які надавали суб'єкти господарювання на вимогу Фіскальної служби України, засвідчила суттєву розбалансованість інституціональної бази для реалізації функцій збирання інформації, яка формувалася у розвиток відповідних законоположень Податкового кодексу України щодо платників ПДВ [2, п. 10 ст. 201].

Законом України «Про внесення змін до

деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» було закріплено обов'язок юридичних осіб розкривати інформацію про свого кінцевого бенефіціара шляхом подачі відповідної інформації до реєстру.

Отже, аналіз нормативно-правових актів, прийнятих на початковому етапі інституціоналізації показав, що держава Україна мала за узагальнену мету створення збалансованої інституціональної бази для функціонування реєстрів та обігу реєстрової інформації у складі організації та управління економічною діяльністю із залученням як державних так і недержавних інструментів реєстрації. Але відсутність узгоджених вимог до створення, обміну, зберігання, виправлення та формату реєстрових даних, засвідчила низький рівень якості більшості з реєстрів, аби визнати їх ефективним інструментом запобігання криміналізації економіки, превенції зловживанням та корупції у сфері господарювання.

Водночас науковці висловлюють застереження, що зберігання даних про підприємця в електронній базі створює загрозу заміни відомостей про суб'єкта в електронній базі даних, що ускладнить доведення власної ідентичності у випадку якщо усі персональні дані існуватимуть тільки в електронній формі [8, с.76].

Дійсно в Україні (у 2015 році) після реформи централізованої державної реєстраційної служби шляхом делегування її повноважень органам місцевого самоврядування, державним та комунальним підприємствам, нотаріусам, коли доступ до державного реєстру речових прав став публічним, а правостановлюючі документи на нерухомість в паперовому вигляді перестали бути обов'язковими, відбулося спрощення можливостей для шахрайства. Йдеться про значне збільшення кількості випадків рейдерського захоплення підприємств та нерухомості.

Фахівці ставили під сумнів можливості реформованої системи державної реєстрації ефективно протидіяти шахрайствам та рейдерству тому, що фізичне насильницьке захоплення об'єкта «рейдерами» має ознаки грабежу (розбою), але відбувається під прикриттям офіційних відомостей з державного реєстру, що надає вчинюваним діям вигляд законних і позбавляє правоохоронні органи можливості ефективно протидіяти захопленню [9].

Також у науковій та іншій літературі було викрито правові проблеми використання реєстрової інформації, в тому числі при залученні її в обіг, щодо відомостей про бенефіціарних власників компаній. Приєднання України до Глобального реєстру бенефіціарних власників дозволяє протиставляти маніпуляціям із приховування об'єктів власності не лише контроль з боку держави Україна, але й – інших держав.

Базовим інструментом контролю визнають дії щодо узгодження об'єктів відповідних реєстрів країн, що приєдналися до Глобального реєстру. Приєднання сприяє досягненню їх технічної та семантичної інтероперабельності. Тому контрольні дії слід визначати у відповідності із вимогами світових стандартів. Світові стандарти передбачають тестування громадськими організаціями Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань в частині внесення відомостей про бенефіціарних власників. А також – розробку та тестування бізнес-процесів для перевірки відомостей про бенефіціарних власників (опис бізнес-процесів, встановлення / визначення кінцевих бенефіціарних власників, опис взаємодії інформаційних систем, структур та форматів даних.

Такий підхід виправданий для України, тому що внаслідок технічних перешкод неготовності реєстру до великого навантаження вже відбулося законодавче послаблення вимог щодо кола суб'єктів надання відомостей

про бенефіціарних власників. Йдеться про звільнення від зазначеного зобов'язання юридичних осіб, засновниками яких є лише фізичні особи, якщо ці засновники і є бенефіціарними власниками. Також були звільнені громадські об'єднання від обов'язку подавати інформацію про бенефіціарного власника. Для забезпечення прозорості поведінки органів та суб'єктів здійснення повноважень та реалізації прав у сфері економіки важливим завданням є запровадження єдиних вимог до ризикоорієнтованого контролю за створенням та веденням інформаційної бази про бенефіціарних власників-контролерів.

Отже на початковому етапі інституціалізації режиму формування та обігу реєстрової інформації держава Україна мала за узагальнену мету створення збалансованої інституціональної бази для функціонування реєстрів та обігу реєстрової інформації у складі організації та управління економічною діяльністю із залученням інструментів реєстрації

Перспективний (другий) етап інституціоналізації режиму формування та обігу реєстрової інформації розпочинається з 2020 року.

Якщо для першого етапу, в основному, було обрано підхід формалізації вимог до суб'єктів утримання реєстрів та надавачів реєстрової інформації, то для другого етапу характерним буде забезпечення збалансованості вимог у сфері публічних реєстрів з іншими інформаційними та інформаційно-телекомунікаційними системами.

На даному етапі на зміну чинному Закону № 1702 прийде новий Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. за 361-IX. Він набере чинності 28.04.2020. У новому Законі конкретизовано вимоги до даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника. Це – прізвище, ім'я та (за наявності)

по батькові, країна громадянства та постійного місця проживання, дата народження, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу).

Підґрунтям для повномасштабного ризикоорієнтованого контролю стане визначення у Законі належної перевірки у значенні низки заходів, які включають: «ідентифікацію та верифікацію клієнта (його представника); встановлення кінцевого бенефіціарного власника клієнта або його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності); встановлення (розуміння) мети та характеру майбутніх ділових відносин або проведення фінансової операції; проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта, його діяльність та ризик (у тому числі, в разі необхідності, про джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями); забезпечення актуальності отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта» [10, ст.1].

Важливим фактором реалізації мети впорядкування правових засад створення, адміністрування та користування електронними публічними реєстрами в Україні слід визнати окреслення значимості майбутніх (очікуваних) Законів. Так, законопроектом про електронні публічні реєстри передбачено забезпечити створення Реєстру реєстрів на базі Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів.

Також він визначає: систему публічних електронних реєстрів та їх об'єктів; більш детальні вимоги до реєстрової інформації та реєстрових даних, їх статусу, форм, складу,

створення, зберігання та використання; засади створення, ведення, взаємодії, адміністрування, модернізації, реорганізації та ліквідації публічних електронних реєстрів; засади контролю, державного нагляду та відповідальності в сфері публічних електронних реєстрів [11, ст.2].

Проведений аналіз нормативно-правових актів та оцінка досліджень українських фахівців з приводу вдосконалення правової основи реалізації функцій суб'єктів утримання публічних реєстрів у сфері надання споживачам реєстрової інформації показав відповідність світовим базовим моделям комунікацій намір впорядкувати наявні електронні публічні реєстри.

Література:

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст. 462.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
3. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV (у ред. Закону № 835-VIII від 26.11.2015). Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31–32. Ст. 263.
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 50–51. Стор. 3250. Ст. 2057.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів: Закон України від 14.10.2014 р. № 1701-VII // Відомості Верховної Ради України – 2014 р. Ст. 2048.
7. Про затвердження Порядку ведення

Єдиного державного реєстру суб'єктів господарювання, які отримали ліцензії на право виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом, та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 року № 545 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2019-p>.

8. Шапсугова М. Д. Идентификация предпринимателя в цифровой экономике // Colloquium-journal / Jurisprudence. – 2019. – №3(27). – С. 75-76.

9. Ярош С. Проблема рейдерства та реформа державних реєстрів / С. Ярош // Офіційний веб-сайт Ради адвокатів Київської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://radako.com.ua/news/problema-reyderstva-ta-reforma-derzhavnih-reiestriv>.

10. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20>.

11. Про публічні електронні реєстри: Проект Закону України від 10 вересня 2019 року №2110 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2>.

References:

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2003. № 11. St. 462.

2. Podatkovi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 r. № 2755-VI. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. St. 112.

3. Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 r. № 2657-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1992. № 48. St. 650.

4. Pro derzhavnu reiestratsiiu yurydychnykh osib, fizychnykh osib-pidpriyemtsiv ta hromadskykh formuvan: Zakon Ukrainy vid 15.05.2003 r. № 755-IV (u red. Zakonu № 835-VIII vid 26.11.2015). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2003. № 31–32. St. 263.

5. Pro zapobihannia ta protydiuu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochyynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia: Zakon Ukrainy vid 14.10.2014 r. № 1702-VII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2014. № 50–51. Stor. 3250. St. 2057.

6. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vyznachennia kintsevykh vyhodooderzhuvachiv yurydychnykh osib ta publichnykh diiachiv: Zakon Ukrainy vid 14.10.2014 r. № 1701-VII // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – 2014 r. St. 2048.

7. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Yedynoho derzhavnoho reiestru subiektiv hospodariuvannia, yaki otrymaly litsenzii na pravo vyrobnytstva, zberihannia, optovoi ta rozdrubnoi torhivli palnym, ta mistv vyrobnytstva, zberihannia, optovoi ta rozdrubnoi torhivli palnym i vnesennia zmin do deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19 chervnia 2019 roku № 545 [Elektronnyi resurs] / Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2019-p>.

8. Shapsuhova M. D. Ydentyfikatsiia predprynimatelia v tsyfrovoy ekonomyke // Colloquium-journal / Jurisprudence. – 2019. – №3(27). – S. 75-76.

9. Iarosh S. Problema reiderstva ta reforma derzhavnykh reiestriv / S. Yarosh // Ofitsiyni veb-sait Rady advokativ Kyivskoi oblasti [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://radako.com.ua/news/problema-reyderstva-ta-reforma-derzhavnih-reiestriv>.

10. Pro zapobihannia ta protydiuu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochyynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia: Zakon Ukrainy vid 06.12.2019 r. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20>.

11. Pro publichni elektronni reiestry: Proekt Zakonu Ukrainy vid 10 veresnia 2019 roku №2110 [Elektronnyi resurs] / Ofitsiyni veb-portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2>.

Шаповалова А.В. Правовые основы упорядочения электронных публичных реестров в Украине. — Статья.

Статья посвящена анализу правовых проблем при формировании такого направления изменения экономической политики как формирование системы электронных публичных реестров.

Это направление признается стратегическим, что предполагает учет публичных и частных интересов при обеспечении информационно-коммуникативной безопасности участников отношений в сфере оцифрованной экономики. Проявлением правовой гарантии ее обеспечения считают согласование национального и международного законодательства в части осуществления предостережений от угроз публичным и частным интересам в системе публичных реестров. Анализ действующих нормативно-правовых актов, посвященных регулированию отношений в сфере создания, администрирования и пользования отдельными электронными реестрами в Украине, свидетельствует о недостаточной их эффективности как для представителей бизнеса так и – общества. Обоснована сущность правовых основ реформирования системы электронных публичных реестров в части создании правовой основы для реализации функций создания, ведения, администрирования, регистрации и взаимодействия реестров. В создании правовой основы для реализации функций создания, ведения, администрирования, регистрации и взаимодействия реестров современной Украины предложено выделять два этапа. Первый этап – с 2004 года до 2019 года, второй – с 2020 года. Предоставлено научно-практический комментарий законопроекта о публичных электронных реестрах. Раскрыт характер отношений, возникающих в указанной сфере при их создании, ведении, взаимодействии, администрировании, модернизации, реорганизации и ликвидации. Выявлены правовые проблемы использования регистровой информации, в том числе при вовлечении ее в оборот в других информационных и информационно-телекоммуникационных системах.

Ключевые слова: направления экономической политики, правовая основа цифровизации экономики, публичные реестры, введение унифицированной терминологии.

Sharovalova O.V. Legal principles of ordering electronic public registers in Ukraine. — Article.

The article is devoted to the analysis of legal problems in the formation of such direction of economic policy change as the formation of the system of electronic public registers. This trend is considered

strategic, which involves taking into account public and private interests while ensuring the information and communication security of participants in relations in the field of digital economy. Consolidation of national and international legislation regarding the implementation of warnings against threats to public and private interests in the system of public registers is a manifestation of the legal guarantee of its security. The analysis of the current normative-legal acts on the regulation of relations in the sphere of creation, administration and use of separate electronic registers in Ukraine, shows the lack of their effectiveness for both business and society. The essence of the legal foundations of reforming the system of electronic public registers is substantiated. In creating the legal basis for the implementation of the functions of creating, maintaining, administering, registering and interacting registries in modern Ukraine, it is proposed to distinguish two stages. The first stage – from 2004 to 2019, the second – from 2020. A scientific and practical commentary on the bill on public electronic registers is provided. The nature of the relations that arise in the specified sphere in their creation, management, interaction, administration, modernization, reorganization and liquidation are revealed. The legal problems of the use of the register information, including when involving it in circulation in other information and information and telecommunication systems, are exposed.

Keywords: direction of economic policy, legal basis of digitization of economy, public registers, introduction of unified terminology.

Авторська довідка:

Шаповалова Ольга Вікторівна – докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри господарського права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля МОН України, (м. Северодонецьк, Україна), провідна наукова співробітниця відділу правового забезпечення галузевого інноваційного розвитку Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України (м. Харків, Україна).

Стаття надійшла до редакції 29 листопада 2019р.